

הקורס המקיף ללימודי תעודה בביקורת פנימית וציבורית

הקורס מוכר ומאושר כהשתלמות מקצועית ע"פ חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב - 1992

הקורס מאושר ומוכר כפעולת "הדרכה בשירות" כמשמעו בחלק 5 להוראות התקשי"ר של נציבות שירות המדינה. 700 שעות לימוד | מחזור כ"ח יפתח ביום חמישי, ד' בכסלו תשע"ד, 7 בנובמבר 2013, מלון נווה אילן, אזור ירושלים

אוכלוסיית היעד:

מבקרים פנימיים, נציבי תלונות ציבור, חברי וועדות ביקורת בדירקטוריונים, עו"ד, רואי חשבון, קציני ציות ומשמעת וכל המייעדים עצמם לעסוק בתחום בכפוף לתנאי ההתאמה והקבלה.

התאמה וקבלה:

הקורס מיועד לבעלי תואר אקדמי מאת מוסד אקדמי מוכר, העומדים בדרישות החוק. ועדת חריגים תדון בבקשות של מועמדים אחרים כגון סטודנטים בשנה ב' ואילך ובעלי נתוני סף אחרים.

הכרה ואישור הקורס כהשתלמות מקצועית:

- התכנית הוכרה ואושרה בחודש אפריל 2009 על ידי הוועדה לענייני השתלמויות שהוקמה ע"פ חוק הביקורת הפנימית סעיף 3(א)(5), ולפיכך הנה מוכרת ע"פ החוק כהשתלמות מקצועית המהווה תחליף לניסיון מקצועי של שנתיים, הנדרש ממבקר פנימי ע"פ החוק.
- התכנית מוכרת כמזכה בגמול השתלמות על ידי הוועדה לאישור גמולי השתלמות של משרד החינוך (בכפוף לתקנות, נהלים ולאישור פרטני ע"י הוועדה).
- אקדמאים במח"ר יוכלו לפנות לקרן ידע לקבלת מילגה בגין השתתפות בקורס זה ע"פ כללי הזכאות של קרן ידע לאקדמאים במח"ר.

מקצוע הביקורת הפנימית מתפתח בשנים האחרונות בקצב מואץ והפך לכלי ניהולי וארגוני ממדרגה ראשונה בארץ ובעולם. גישת ממשל תאגידי והחקיקה שבאה בעקבותיה העצימו את חשיבותם ומעמדם של מבקרים פנימיים כגורמים מרכזיים בשכבת הניהול הבכירה ביותר בכל ארגון. המבקר הפנימי תורם לארגונו על ידי הבאת גישה מקצועית, אובייקטיבית ובלתי תלויה של ביצוע הערכה על תהליכי הבקרה, השליטה וניהול הסיכונים בארגון. המבקר הפנימי בודק את פעולות הארגון ופעולותיהם של בעלי התפקידים בו מהיבטים שונים ובהם: מטרות ויעדים, מדיניות, ניהול סיכונים, חוקיות, חסכון, יעילות, אפקטיביות, מינהל תקין, טוהר מידות, אבטחת המידע ועוד.

כנסת ישראל הכירה בחיוניותו וחשיבותו של מקצוע זה וחוקקה את חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב - 1992, המסדיר את מעמדו וסמכויותיו של המבקר הפנימי בגופים הציבוריים ובהם: משרדי הממשלה, מוסדות המדינה, חברות ממשלתיות, גופים נתמכים ועוד. חוק החברות החדש וכן תיקונים שנעשו בחוקים רבים נוספים הרחיבו וחיזקו את הביקורת הפנימית בכל מגזרי המשק והחילו אותה גם על חברות ציבוריות (הנסחרות בבורסה לני"ע), חברות לתועלת הציבור, בנקים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים ועוד. חברות היי-טק ומפעלי תעשייה פרטיים רבים שהחוק אינו חל עליהם, הכירו בתרומתו החשובה של מקצוע זה והכשירו בעלי תפקידים מרכזיים, כגון: גזברים, חשבים, עורכי דין, רואי חשבון ומנתחי מערכות לתפקיד המבקר הפנימי בארגונם.

המיל ולשכת המבקרים הפנימיים גיבשו תכנית לימודים יסודית ומקיפה ביותר שנועדה להכשיר את העוסקים במקצוע הביקורת הפנימית תוך רכישת ידע תיאורטי נרחב, כלי עבודה פרקטיים והתנסות מעשית וזאת בהתאם לדרישות העדכניות ביותר של המקצוע ובהתאם להתפתחויות הצפויות.

הקורס המקיף ללימודי תעודה בביקורת פנימית וציבורית

תכנית הלימודים ונושאי הלימוד:

תכנית הלימודים היא חדשה ומעודכנת בהיקף 700 שעות אשר כוללות 150 שעות פרויקט גמר והתנסות מעשית. להלן פרטים על נושאי הלימוד העיקריים:

לימודים מקצועיים ייעודיים:

- תורת הביקורת הפנימית ותקנים מקצועיים מקובלים, התפתחות המקצוע ותהליך עבודת הביקורת: סקרי סיכונים והערכתם, בחירת נושאים וגיבוש תוכנית עבודה רב שנתית ושנתית, סקר מוקדם ותכנית ביקורת למטלה, עבודת השדה, איסוף ממצאים, מיוןם וגיבושם, עזרי ביקורת, כתיבת טיוטת דו"ח, תגובת המבוקר, כתיבה ועריכת דו"ח ביקורת סופי, תקציר מנהלים, מסקנות והמלצות, ביקורת מעקב.
- כלים ואמצעים לביקורת ייעודית - ביקורת בנושאי ניהול סיכונים, ביקורת רכש, ביקורת משאבי אנוש ושכר, ביקורת פרויקטים, ביקורת בחברות בת ובגופים קשורים, ביקורת בנושאים הקשורים לציות ולטוהר המידות.
- ניהול וארגון עבודת הביקורת - סביבת העבודה, הדירקטוריון, ועדת הביקורת, הנהלה ונושאי משרה אחרים, מבקרים חיצוניים, רגולטורים ורשויות פיקוח, תכנון ותקצוב משאבי הביקורת, הכשרה מקצועית ובקרת איכות הביקורת.
- יסודות בחשבונאות, קריאת מאזנים, ניתוח דוחות וביקורת פיננסית.
- טכנולוגית המידע, אבטחת המידע וביקורת אבטחת המידע.
- תוכנות עזר לביקורת פנים.
- יסודות עבודות נציב תלונות הציבור והמבקר כנת"צ.
- חקיקת ה-SOX בארה"ב, ניהול סיכונים והיכרות עם המודלים COBIT, COSO.
- איתור ומניעת הונאות ומעילות - מניעה, זיהוי, חקירה ודיווח, תישאול, תיעוד ראיות, שימוש באמצעי חקירה (כולל סדנה מעשית).

לימודים מקצועיים ייעודיים:

- חוק הביקורת הפנימית, חוק החברות וחקיקה רלוונטית אחרת.
- פסיקת בתי המשפט בתחום הביקורת הפנימית.
- תקנים מקצועיים מקובלים וועדות ביקורת.
- אתיקה, מוסר וטוהר מידות, עקרונות המשפט המנהלי (הציבורי).
- חוק מבקר המדינה.
- חושפי שחיתויות והגנה עליהם.
- הכרות עם חוקים רלוונטיים נוספים: הגנה על הפרטיות, האזנת סתר, חוק המחשבים וכו'.
- תקנות, נהלים והוראות.

בתכנית הלימודים הנ"ל ייתכנו שינויים ע"פ שיקולי ועדת ההיגוי של הקורס, ובהתאם לעדכוני חקיקה, פסיקה ותקינה רלוונטיים.

לימודי רקע:

- יסודות בכלכלה ומימון
- סטטיסטיקה
- עקרונות P.E.R.T לביצוע ומעקב אחר פרויקטים
- יחסי גומלין, מבקר המדינה והמבקר הפנימי
- המינהל הציבורי בישראל כיום
- הסביבה הארגונית של הביקורת
- אגף הפיקוח הכללי וועדות מעקב משרדיות לתיקון ליקויים
- ביקורת טיב שירות
- תמחור ותקצוב

מיומנות ניהול:

- תקשורת בינאישית ויחסי אנוש
- עקרונות בראיון ויחסי מבקר מבוקר
- תורת הארגון וקבלת החלטות ע"פ פרופ' אדיג'ס
- תכנון עבודה וניהול זמן
- הצגה טובה של נושא
- פיתוח החשיבה והיצירתיות
- התמודדות עם שחיקה ולחצים
- מאפייני התנהגות מלינים ומתריעים
- מיומנויות גישור

לימודים אינטרטיביים:

- דיונים פתוחים על דילמות והתלבטויות של מבקר
- הרצאות אורח
- סיור לימודי
- סדנאות מעשיות
- עבודת פרויקט גמר בצוותים: כל צוות יבצע עבודת שדה ויתמקד באחד מתחומי הפעילות: כ"א, ניהול פיננסי, תפעול, תמחיר, ענ"א תלונות ציבור וכד'. לכל צוות יהיה מנחה מקצועי ובגמר הקורס יידרש להציג עבודתו ולהגישה בכתב. לקראת סיום הקורס יידרשו המשתתפים להתפנות למספר ימי לימוד נוספים ע"פ הצרכים והדרישות של עבודת פרויקט הגמר.

"תוכנית הלימודים הוכרה ואושרה ע"י הוועדה ע"פ חוק הביקורת הפנימית תשנ"ב-1992 כהשתלמות מקצועית בביקורת פנימית. תעודת הגמר היא הסמכה ישראלית לעסוק במקצוע הביקורת הפנימית במדינה (ובתנאי שמואלו שאר דרישות החוק- יחיד, תושב ישראל, תואר אקדמי, ללא קלון). הבוגרים יהיו זכאים לתואר "מבקר פנימי מוסמך" מטעם לשכת המבקרים הפנימיים ישראל."

הקורס המקיף ללימודי תעודה בביקורת פנימית וציבורית

מרצים ומנחים:

- אנשי אקמיה מאוניברסיטאות ירושלים, תל אביב, בר אילן, חיפה והמכללה לישראל.
- אנשי מקצוע וניסיון יישומי ממשד מבקר המדינה, משרד המשפטים, לשכת המבקרים הפנימיים ומבקרי פנים מקצועיים ומנוסים ממגזרי המשק השונים.
- מרצים אורחים בעלי תפקיד רלבנטי לתחומי העיסוק של מבקר הפנים.

רשימת מרצים:

רשימה חלקית לפי א-ב' ובכפוף לתכנית שיבוץ שתקבע:
מר אהוד אילן, ד"ר אלכס איש-שלום, השופט יצחק אליאסוף, מר ניר אבנון, רו"ח אורי בארי, גב' תמר בן-יוסף, גב' שלומית גלר, מר שמואל גלייזנר, ד"ר שמחה וורנר, מר אמנון יעקובי, ד"ר יצחק יסעור לנדאו, גב' חגית ליפשיץ, ד"ר הרצל כהן, פרופ' אהרון כפיר, פרופ' אלחנן מאיר, רו"ח גיא מונרוב, ד"ר אלי סברדלוב, השופט עוזי סיוון, ד"ר דוד סעד, רו"ח יוסף פויכטוונגר, עו"ד כרמית פנטון, ד"ר אורי פת, רו"ח בועז ענר, ד"ר שמעון רוזביץ, מר אורי שילון, עו"ד מרדכי שנבל, עו"ד טנה שפניץ, מר דרור שורץ, ד"ר יצחק תמוז.

מנהל אקדמי:

עו"ד מרדכי שנבל, נשיא לשכת המבקרים הפנימיים ולשעבר היועץ המשפטי של הלשכה.

מנהל אקדמי:

מר שמואל גלייזנר, חבר ועדת ההיגוי העליונה ללימודי ביקורת פנימית - לשכת המבקרים הפנימיים בישראל.

מנהל הקורס:

מר ישראל עריף כץ, מנהל מרחב ירושלים של המי"ל.

*פתיחת הקורס מותנה במספר המשתתפים.

חובות וזכויות תוכניים ומנהליים:

- בחינות ביניים ובחינה מסכמת בתחום הביקורת הפנימית.
- הגשת עבודת פרויקט גמר בצוותים בתום הלימודים.
- הגשת תרגילים ועבודות כמתחייב מכל נושא בנפרד ע"פ החלטת המרצים.
- השתתפות בהיקף 85% לפחות מסה"כ שעות הלימוד.
- פטור מנושאי לימוד ינתן לאחר שקילה ובדיקה של המנהל האקדמי והנהלת הקורס.
- לא יינתנו פטורים מעבר ל-15% משעות הלימוד.
- במהלך הלימודים ישתלבו הלומדים במודולות לימוד, ימי עיון וכנסים מקצועיים ללא עלות נוספת, עפ"י החלטת הנהלת הקורס.
- התלמידים ייהנו בתקופת לימודם מעלויות השתתפו נמוכות בכנסים וימי עיון אחרים של המי"ל ולשכת המבקרים הפנימיים (ההשתתפות בכנסים אלה אינם חובה).
- התלמידים ייהנו מהנחות ברכישת ספרים ופרסומים מקצועיים של המי"ל ולשכת המבקרים הפנימיים.
- במהלך הקורס יהיו מספר ימי לימוד (כ-2-3) ארוכים במיוחד, "ימי מרתון" (כ-10-12 שעות לימוד). מטרתם לדמות במשחקי סימולציה ותרגול התמודדות המבקר הפנימי במצבים טעונים.
- במקרים מיוחדים ובאישור ועדת חריגים תאושר הצטרפות תלמיד לקורס סמוך לאחר פתיחתו וזאת לאחר בדיקת נתוני המועמד או/ו אילוצי הגוף הציבורי במינוי מבקר פנימי עקב חוק הביקורת הפנימית. התלמיד יידרש ויתחייב להשלים לימודיו בכל דרך שתמצא לנכון הנהלת הקורס.

מתכונת הלימודים:

700 שעות לימוד, יום לימודים אחד בשבוע, בין השעות 09:00-17:00

שכר הלימוד:

29,860 ש"ח + מע"מ, לתשלום עד מועד פתיחת הקורס. אפשרות להסדר תשלום בשתי שנות תקציב כלהלן: תשלום ראשון - 15,450 ש"ח + מע"מ, תשלום שני - 15,450 ש"ח + מע"מ (והיה והמדד יעלה מעבר ל-3% בשנה, יידרש ההפרש). שכר הלימוד כולל לימודי טכנולוגיות המידע והתרגול, שירותי ספריה, חוברות, חומר לימודי רב וכלכלה בימי הלימוד. ניתן לשלם בכרטיס אשראי.